

Id	Observerare	Pl	Riktning	Var	Höjd (m)	Stor	Stämning (m)	Örnars beskrivning	Anteckningar
14/8	Terence	ung	Öster	Söder	-	-	45°	Fyra frontparti, rökare skivres efter 65 m stor.	
15/8	Arbman, Kosta	ung	Väster	Nordost, rök	1000 m	Stg	Horisontell	Solgläda, ljusade klö.	
"	Marinka, Gosta	1907-08	Nordöst - Öst	Sydöst, rök	(minst 5 km av-längd)	0,5-10°/sek	"	Starkt, något långsträckt ljus, periodiskt av- och tilltagande. Ljudlöst.	Millisek, 1 min
"	Saltalvare	2230		Västlig	(längd okänt)	-	-	Ljusstrimma av rökfärgat, följande i rökens tvärsnitt med 1 sek mellanrum. Skiftade till rök eller kornlik.	
17/8	Lund	0201	Sydöst	Väster?	lv 60"	90° - 100°/sek	Horisontell	En observatör står med blåvit sken, solskett svens.	1 sek
"	Knapshorn, Stenholm	0050	Öster	-	-	-	-	Två observatörer på 60 m höjd med mörka diastor.	
18/8	Länsvärdshuset	1310	Västlig	Norr	8° - 10°	Starkt	-	Röglig bana, släpade med två explosiver, 2-4 fingerbredder över horisonten.	
"	4 km nordostväst Skillingen	0705	Sydöst	Sydöst	50 - 200 m	-	Stämning 2 km nordost	Ljusström med blåvit sken, ljudlöst.	1 - 2 sek.
19/8	Kalmar	0203	Nordostväst	Sydöst-väst	-	-	-	Öst ljusström kropp med blått sken efter.	
"	Stenholm	0505	Öst	Norr	-	-	-	Vissande ljus, likt kvarkvett eller luft, som passerar en metall. Ingen synbar.	
"	"	1257	"	"	Låg	Sven	-	Starkt ljus observation. Ingen synbar.	
"	F 16, Uppsala	2120-2125	Horisontell	Sydöst	-	300 m/sek	"	Erreppart.	4 min.
"	Stenholm	2203	Horisontell	Nordöst	-	Stor	-	Ljusström sken, följer av rökstrimma.	
"	F 1, Hattarna	2121-2140	Öster - Söder (85° - 178°)	Västlig-sydlig	3000 m vid 200-300 m vid 200-300 m vid 200-300 m	700-800 km/sek	-	Ljusström utstrålar, tydlig skenning.	Erreppart.
"	F 7, Länsvärdshuset	2140	Horisontell (2000)	Väster (475)	8° - 10°	Starkt	Horisontell	Spektralt rökparti med blåvit sken, ljudlöst.	0,5 sek, millisek
"	F 15, Uppsala	2130-2138-2100	Horisontell	Sydöst-sydväst	-	800 & 600 m/sek	-	Erreppart.	
"	"	2130-2100	"	Nordöst	-	300 m/sek	-	"	
21/8	Malm	0130	Öst	Västväst	-	-	-	Ljusström sken, följer av rökstrimma.	
"	F 15, Uppsala	2105-2105	Horisontell	Nordöst	-	Starkt	-	Erreppart.	
"	Stenholm	0105	Horisontell	Nordöst	Starkt 50-60 m	Starkt	-	Metallglänsande kropp, röglig rökström i sken i öst, varande ljus.	1-2 sek
"	Stenholm	0200	Öster	Nordostväst	70° - 30°	Starkt 80-90	Horisontell	För klö med blå ljus, sprakande upptill	Enlöst
"	Stenholm	0145	Horisontell (350)	Nordostväst	-	-	-	Östligt sken med svans	1-2 sek
"	Stenholm	0145-0200	Horisontell (350)	Nordostväst	-	-	-	Ljusfenomen	
"	Stenholm	0155	Norr - väster	Sydöst	300 - 600 m (50°)	-	-	Avlång svart kropp, blåvit sken, lång rökström (blåaktig)	10 sek, millisek

Bild 1 av 12 Sammanställningarna av iakttagelserna skulle hjälpa den hemliga kommittén att komma fram till vad det egentligen var som syntes i luften över Sverige 1946. Man trodde att det var projektiler skickade från Ryssland, men några sådana bevis lyckades man inte finna. Foto: Ghostrockets.se

Spökraketerna över Skaraborg och de hemliga dokumenten

UFO Året är 1946, ett år efter andra världskrigets slut. Sverige är på tårna och sneglar mot Ryssland som ett möjligt hot. Plötsligt siktas flygande föremål på himlen och folkets blickar riktas mot skyn. Rapporter om så kallade rymdprojektiler, eller spökraketer, strömmar in från hela landet, men vad som verkligen låg bakom är fortfarande en gåta.

— Jag har inte det svaret. Men klar är att det här är det mest fysiska av alla fenomen som Ufo-Sverige tittat på, säger journalisten och ufundersökaren Clas Svahn.

Publicerad 18 jul 2016 05:36

Klockan är kvart i nio på kvällen söndagen den 11 augusti 1946. En lantman på cykeltur i Vara får plötsligt se en rödgul och tingest på himlen. Det som beskrivs som en projektil ändrade snart färg till grönblå när avståndet växte. Själva kunde han inte förnimma något ljud, eftersom han uppgav att cykeln blev förlust för honom i det ögonblicket som det kom honom i närheten av himlen.

man tarvades på skärmlade en del. Samma kväll vid midnatt siktades en spökraket i Vedum av flera personer. Den beskrevs som trubbig i den ända som gick framåt och avsmalnande bakåt. Kroppen lyste starkt. Efter något ögonblick tycktes bakdelen försvinna och raketen fick istället formen av ett eldklot som sedan upplöstes och försvann. Det hela var över på några sekunder. Rapporter kom även in bland annat från Resville och Vinninga vid samma tidpunkt.

Några dagar senare vid exakt samma tidpunkt på kvällen onsdagen den 14 augusti siktades ännu ett fenomen på himlen, den här gången med ett vitt sken i fronten på himlen i Levene.

Den hemliga kommittén

Om dessa iakttagelser går att läsa i flera dokument stämplade Skaraborgs Läns Tidning. Dokument som under många år förvarades i en hemligstämplad mapp på Krigsarkivet i Stockholm.

Iakttagelserna är bara några av alla de långt över 1000 rapporter som under våren, sommaren och hösten 1946 kom in till försvarsstabens flyg- och luftfartsavdelning, 300 av dessa gällde observationer gjorda just den 11 augusti 1946. Iakttagelserna av vad som benämndes rymdprojektiler, eller spökraketer, utreddes av en hemlig kommitté där kärnan på 7-8 personer bestod av astronomer, fysiker och flygexperter. Även TT:s chef ska ha funnits i den inre kretsen och instruktioner gick ut till medierna att inte vara specifika i sina uppgifter om vart himlafenomenen siktas, då man inte ville att den som eventuellt låg bakom skulle få reda på nedslagsplatserna. Men det var det inte alla tidningar som följde, däribland Skaraborgs Läns Tidning.

Den 12 juli 1946 skriver tidningen om mystiska flygande föremål siktade i såväl Otterslätten utanför Hova som vid Dalaholm utanför Lidköping. De misstänks härröra från försök med reaktionsdrivna bomber, står det att läsa i artikeln. Utanför Lidköping ska den vingförsedda projektilen som glänste som av koppar ha slagit ned i en rågåker. Enligt artikeln hade någon undersökning på platsen ännu inte gjorts.

Han söker sanningen

Vad det var som verkligen siktades är det ingen som vet än idag, men mysteriet är något som Ufo-Sverige och Clas Svahn har lagt ned mycket tid på att lösa.

— Det här är något som följt mig under hela min karriär, berättar han.

En del av iakttagelserna, som de i Vara, Vedum och Levene kan antagligen förklaras.

— Av de observationer som gjordes nattetid så kan nog de flesta förklaras som meteoror. Flera av dem gjordes mitt under det årligen återkommande

meteorregnet Perseiderna.

Att observationerna blev så många berodde också delvis på att tidningarna skrev mycket om fenomenen.

— När man hade läst om det så hade man lättare för att rikta ögonen mot himlen, man förstod inte alltid vad det var man såg. Många av iakttagelserna var troligtvis naturliga fenomen.

Ryssen var huvudspåret

Den huvudsakliga teorin var att det var ryssarna som låg bakom det som siktades på himlen över Sverige. Men många observationer skedde även under dagtid och föremålen beskrevs ofta som cigarrformade.

— Man trodde att det var ryssen, det var det spåret man hade hela tiden. Det skickades till och med ut spionplan mot Baltikum för att avlyssna och försöka se om det fanns bevis för att man skickade saker därifrån, men man hittade inga belägg för det, berättar Clas Svahn.

Det enda som han menar skulle kunna vara jämförbart med det som siktades vid tiden var Rysslands V-bomber.

— Men det spåret ledde ingenvart. Det liknar visserligen nazisternas V-bomber som ibland störtade i Sverige under krigsåren. Men då hittade man också 2,2 ton skrot efter den. I dessa fall hittar man inga vrakrester. Dessutom vet vi att Ryssland inte hade någon försöksverksamhet under den här tiden, säger Clas Svahn.

Medlemmarna i den hemliga kommittén som utredde observationerna blev allt mer uppgivna då man inte kunde hitta några bevis på att projektilerna existerade. Den 12 december 1946 höll man sitt sista sammanträde och dokumenten blev efter det liggande hemligstämplade på försvaret och skickades därefter till Krigsarkivet i Stockholm. I början på 80-talet blev Ufo-Sverige varse om att de fanns.

Dokumentet dammas av

— 1986 fick vi tillgång till materialet och startade också en process för att få det frisläppt.

För ett och ett halvt år sedan, i samband med att en dokumentärfilm och Ufo-Sveriges arbete och sökande efter svaret på spökraketerna fortsatte, så skannades också materialet in av krigsarkivet. I samband med att dokumentären "Spökraketerna" hade premiär på SVT i mars i år så lanserades också webbportalen med alla de tidigare hemligstämplade dokumenten kring iakttagelserna över Sverige. Dessa ska nu översättas till engelska.

— Det här är det mest kända ufofenomenet i världen och vi vill att materialet kring det ska bli tillgängligt. Webbpubliceringen är en del i det, säger Clas Svahn.

På portalen går det att hitta vittnesmålen från Skaraborg, men det är inte de som sticker ut som särskilt intressanta i sammanhanget när det kommer till mysteriet med spökraketerna.

Störtade i sjöar

De fall som är riktigt intressanta, enligt Clas Svahn, är att de som sågs under dagtid och som också setts landa eller störta i mindre sjöar.

— Några av de bästa observationerna som gjorts är i Norrland den 19 juli 1946 där fyra spökraketer störtade på fyra timmar i fyra olika sjöar. Där sökte militären sen, men allt man hittade vara en grop i botten och uppkastade stenar på stranden. Självt har vi inom Ufo-Sverige intervjuat många ögonvittnen, däribland militärer, berättar Clas Svahn.

Även efter 1946 fortsatte rapporterna om de cigarrformade spökraketerna att komma in, men inte i samma omfattning, och föremålen ska också ha fortsatt att försvinna ned i vattendrag.

I dokumentären fokuseras mycket på den observation som Ufo-Sverige tror mest på när det gäller att finna svar på mysteriet med spökraketerna. Den som ska ha störtat vid sjön Nammajaure i Lappland den 31 juli 1980. De två ögonvittnena beskrev hur den landade och sjönk i sjön framför dem när de var ute på vandring i nationalparken.

Hoppas på genombrott

Hittills har sökandet i sjön inte gett några direkta resultat, förutom några intressanta uppslag på radar, men Ufo-Sveriges arbete fortsätter där.

Samtidigt hoppas Clas Svahn att webbportalen **ghostrockets.se**

(<http://www.ghostrockets.se>) ska få allmänheten att gå in och hjälpa till att lösa gåtan.

— Man får gärna gå in och hjälpa oss och översätta och titta på fallen från Skaraborg. Man kan också kommentera och lägga till. Har man själv vetskap om någon observation så får man gärna höra av sig till oss. Vi är självklart intresserade av nutida rapporter också, speciellt om det handlar om cigarrformade föremål, säger Clas Svahn.

Så länge lägger han hoppet till att undersökningarna i sjön Nammajaure ska ge resultat.

— I december ska vi köra på isen med en markradar som kan avbilda föremål så som de ser ut. I sjön är det fyra meter vatten och 4 meter dy. Mitt i den vet vi att det ligger något. Om vi skulle hitta något så är det första gången i världen att en ufogrupp hittar en förklaring via ett fysiskt objekt. Men det är inte lätt, avslutar Clas Svahn.

Sandra Skeppar

sandra.skeppar@vqt.se

(mailto:sandra.skeppar@vgt.se)

0511-77 01 02

Kommentera artikeln (0 kommentarer)

Mest lästa

- igår 12:00 **Eriks dröm blev sann** (<http://www.skaraborgslanstidning.se/article/eriks-drom-blev-sann/>)
- igår 12:00
- 16 jul **Barn kämpar för sitt liv efter olycka** (<http://www.skaraborgslanstidning.se/article/flera-bilar-i-frontalkrock/>)
- 16 jul
- igår 12:30 **Spädbarn till sjukhus efter** (<http://www.skaraborgslanstidning.se/article/tag-i-kollision-vid-overgang/>)
- igår 12:30
- 16 jul **Ostädat i restaurangkö** (<http://www.skaraborgslanstidning.se/article/smuts-och-fusk-pa-restaurangen/>)
- 16 jul
- 05:36 **Hemlig dokum** (<http://www.skaraborgslanstidning.se/article/spokkraketerna-over-skaraborg-och-de-hemliga-dokumenten/>)
- 05:36
- igår 05:57 (<http://www.skaraborgslanstidning.se/article/gani-och-jesper-vet-vad-som-kravs/>)
- Vet vad som krävs**
- igår 05:57
- igår 16:04 **Fest med hästar, The Cast &** (<http://www.skaraborgslanstidning.se/article/fest-med-hastar-the-cast-monte-phyton/>)
- igår 16:04

Senaste sport

- igår 05:57 **Vet vad som** (<http://www.skaraborgslanstidning.se/article/gani-och-jesper-vet-vad-som-kravs/>)
- igår 05:57
- 16 jul **TV: Tre Berg vann allt på touren** (<http://www.skaraborgslanstidning.se/article/tv-tre-berg-vann-allt-pa-touren/>)
- 16 jul
- 16 jul **Golfv firar** (<http://www.skaraborgslanstidning.se/article/jubileumsfirande/>)
- 16 jul
- 15 jul **Pasithea Face imponerade** (<http://www.skaraborgslanstidning.se/article/pasithea-face-imponerade/>)
- 15 jul
- 15 jul **Gothia nästa för Skara FC** (<http://www.skaraborgslanstidning.se/article/gothia-nasta-for-skara-fc/>)
- 15 jul

Senaste tv

05:00	Se Lisa Ajax och Jennifer	(http://www.skaraborgslanstidning.se/article/livesand-sommarunderhallning-med-kanda-artister/) ▶
05:00		
igår 22:56	Se Vilfred	(http://www.skaraborgslanstidning.se/article/hor-vilfred-sjunga-succesangen-borjar-verkar-karlek-banne-mig/) ▶
igår 22:56		
igår 16:06	De vann träffen med	(http://www.skaraborgslanstidning.se/article/de-vann-idoltraffen-med-martin-almgren/) ▶
igår 16:06		
igår 13:18	Körberg och Jan Johansen	(http://www.skaraborgslanstidning.se/article/attack-till-granna-med-ooa-hela-natten/) ▶
igår 13:18		
igår 12:30	Spädbarn till sjukhus efter	(http://www.skaraborgslanstidning.se/article/tag-i-kollision-vid-overgang/) ▶
igår 12:30		
16 jul	TV: Tre Berg vann allt på touren	(http://www.skaraborgslanstidning.se/article/tv-tre-berg-vann-allt-pa-touren/) ▶
16 jul		

U-137 nära katastrof

Ubåten kärnladdad. Läs hur försvaret luskade ut sanningen.

(<http://adserver.adtech.de/?adlink/1568/5174887/0/16/AdId=-3;BnId=0;itime=868893219;>)